

Vierjarige Wetenschappenopleidingen fnuiken kennis-economie

Aan de beleidsverantwoordelijken van de verschillende Vlaamse politieke partijen!

Vanuit het Vlaams parlement en de Vlaamse regering is er tot nu toe geen positief antwoord gekomen op de herhaaldelijke vraag van de wetenschapsfaculteiten om een vijfjarige opleiding te mogen organiseren.

Aangezien er reeds verschillende keren vanuit de Vlaamse overheid het argument is gebruikt dat de studenten hier geen voorstander van zijn, voelen we ons genoodzaakt om hierover onze overtuiging duidelijk te stellen. We nemen het namelijk niet dat de Vlaamse overheid zulke uitspraken doet zonder de wetenschapstudenten hierover te raadplegen.

De studenten wetenschappen zijn namelijk, samen met hun decanen en professoren, sterk voorstander van een studieduurverlenging voor alle wetenschappenopleidingen naar vijf jaar.

We denken dat we voor deze vraag verschillende goede redenen hebben:

- De Vlaamse wetenschapsfaculteiten hebben de bachelor-master-hervorming aangegrepen om hun opleidingen ook inhoudelijk te herbekijken. De resultaten hiervan zijn de vernieuwde (3-jarige) bachelor-programma's die vanaf volgend academiejaar ingevoerd worden. Enerzijds is er gepoogd om de universitaire programma's meer af te stemmen op de hervormde leerplannen van het middelbaar onderwijs. Anderzijds worden onze nieuwe bachelor-programma's gekenmerkt door een sterke verbreding, dit zowel naar domeinen binnen als buiten het deelgebied van de wetenschappen. Nieuwe onderzoeksdomeinen zijn steeds meer een combinatie van verschillende bestaande wetenschappelijke disciplines. We denken hier onder meer aan Biochemie en Bioinformatica. Door deze noodzakelijke verbreding in te voeren in onze opleidingen zullen de nieuwe studenten beter voorbereid zijn op deze nieuwe evoluties. Wanneer we dus studenten willen afleveren die, na een master in de wetenschappen voltooid te hebben, dezelfde vakken bezitten als de huidige studenten, is een tweejarige master noodzakelijk.
- Binnen de wetenschappenopleidingen wordt er reeds enkele jaren steeds meer de nadruk gelegd op project-gericht onderwijs. De studenten worden hier aangezet om de leerstof actief te verwerken, dit in tegenstelling tot klassieke hoorcolleges. De praktijk wijst uit dat studenten hierdoor hun cursussen veel grondiger kennen. Steeds meer professoren stappen daarom (terecht) af van het klassieke hoorcollege en examen

op het einde van het jaar. Het behoeft geen verdere uitleg dat dit tot een zwaardere studiedruk leidt voor de individuele student. Ook hier vinden we dus een argument om voor een studieduur-verlenging te pleiten. De verbreding kan anders enkel ten koste gaan van de huidige verdieping, en dus van de kwaliteit van de opleiding.

- Zelfs al zijn onze vier-jarige opleidingen momenteel van zeer hoge kwaliteit, dan nog zal het zeer moeilijk zijn om ons op de (inter)nationale arbeidsmarkt te handhaven wanneer we weten dat het overgrote deel van de Europese landen (én ook de Franse Gemeenschap) een vijfjarige wetenschapsopleiding gaan invoeren.
- Het argument dat meestal door de Vlaamse overheid gehanteerd wordt tegen een studieduur-verlenging is dat dit leidt tot duurder studies en dus tegen de principes van democratisering van het hoger onderwijs in gaat. We willen hier graag enkele kanttekeningen bij plaatsen.
 - Ten eerste vragen we ons af of de toegang tot de huidige vijfjarige opleidingen (ingenieursopleidingen, rechtenstudies, psychologie, enzovoort) wel degelijk zo ondemocratisch is en sociaal uitsluitend werkt.
 - Verder verwachten we hierin toch enige consequentie van de Vlaamse overheid: als we willen uitgroeien tot een kenniseconomie, dan zijn goed opgeleide wetenschappers onontbeerlijk. We denken dan ook dat de meerkost die gepaard gaat met een studieduurverlenging maatschappelijk verantwoord is.

Wanneer we onze economische top-positie in de wereld willen handhaven is het niet enkel voldoende om de kwaliteit van onze opleidingen te behouden. Het is ook essentieel dat we het niveau stelselmatig verhogen. Enkel zo kunnen we uitgroeien tot een volwaardige kenniseconomie. We denken dat de hierboven vermelde argumenten dit zeer duidelijk illustreren.

Daarom vragen we met aandrang aan de verschillende beleidsverantwoordelijken van de Vlaamse politieke partijen om bij de volgende regeringsvorming het invoeren van een vijfjarige wetenschapsopleiding in het regeerakkoord op te nemen.